

Dosarul nr. 2ra-153/19

Prima instanță: Judecătoria Ialoveni (A. Sandu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol și V. Negru)

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Postica Serghei,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM OMF
„Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Asociației de
Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces”, Postica Serghei, Gojan
Rodica și Societatea cu Răspundere Limitată „Ihtionix” în proces de insolabilitate
cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și cheltuielilor de judecată,
acțiunea reconvențională depusă de către Postica Serghei împotriva ÎM OMF
„Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată, Slobodzean Mihail și
Slobodzean Măria cu privire la nulitatea actelor juridice,
împotriva deciziei din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de către Postica Serghei, reprezentat de către avocatul
Mihail Balaban, a fost admis apelul declarat de către ÎM OMF „Microinvest”
Societatea cu Răspundere Limitată, casată încheierea din 23 noiembrie 2015 a
Judecătoria Ialoveni și hotărârea din 28 iunie 2016 a Judecătoria Ialoveni, fiind
emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată a depus cerere de
chemare în judecată la 1 iulie 2010 împotriva Asociației de Economii și Împrumut
a Cetățenilor „CredoSucces”, Postica Serghei, Gojan Rodica și Societatea cu
Răspundere Limitată „Ihtionix” în proces de insolabilitate cu privire la încasarea
datoriei, dobânzii, penalității și cheltuielilor de judecată.

Reclamanta în motivarea pretențiilor a indicat că la 31 iulie 2009, ÎM OMF
„Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată a încheiat cu Asociația de
Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces” contractul de împrumut cu
destinație specială cu dobândă nr. CAC-A-02.09, ultima primind un împrumut sub
formă de mijloace bănești, în sumă de 1 742 142,10 de lei, pentru un termen de 65
luni, cu o dobândă de 25% anual, scadentă la – 1 decembrie 2014.

S-a specificat că restituirea împrumutului, dobânzilor aferente și penalităților
a fost garantată de către Postica Serghei, Gojan Rodica și Societatea cu Răspundere
Limitată „Ihtionix”, care au semnat în acest sens contractul de fidejusiune nr.
CAC/F-A-03.09 din 30 iulie 2009 și contractul de fidejusiune nr. CAC/F-A-04.09

din 30 iulie 2009.

ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată a precizat că în perioada de până la depunerea cererii de chemare în judecată, Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces”, nerespectând graficul de rambursare a împrumutului, a înregistrat în repetate rânduri datorii, iar despre acest fapt ultima a fost înștiințată prin telefon și în scris, însă nu a reacționat sub nici o formă.

Reclamanta a indicat că pentru a soluționa extrajudiciar litigiului, a preîntâmpinat pârâții despre existența și mărimea datoriilor, despre obligația de a restitui suma împrumutului și dobânzile aferente și penalitățile, precum și despre intenția de a acționa în judecată, în cazul în care nu va efectua plățile conform contractului.

A solicitat ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată încasarea în mod solidar din contul pârâților, în beneficiul său a sumei de 1 663 320,54 de lei – cu titlu de datorie, suma de 202 171,42 de lei – cu titlu de dobândă și suma de 71 467,78 de lei – cu titlu de penalitate, în total suma de 1 936 959,44 de lei. Totodată s-a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 octombrie 2010 a Judecătorei Ialoveni, cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată a fost admisă.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces”, Postica Serghei, Gojan Rodica și Societatea cu Răspundere Limitată „Ihtionix” în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată împrumutul cu dobânda, penalitatea de întârziere în sumă de 1 936 959,44 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 50 000 de lei, în total suma de 1 986 959,44 de lei (f.d. 43, vol. I).

La 1 noiembrie 2012, Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și transmiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 20 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces”, pe motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel cuprinse în încheierea din 21 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 84-86, vol. I).

La 13 octombrie 2015, Postica Serghei a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătorei Ialoveni din 18 octombrie 2010, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii primei instanțe și anularea contractului de împrumut nr. CAC-A-02.09 din 31 iulie 2009, a contractului de fidejusiune nr. CAC/F-A-03.09 și CAC/F-A04.09 încheiate între beneficiul ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată, Postica Serghei, Gojan Rodica și Societatea cu Răspundere Limitată „Ihtionix”.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2015 a Judecătorei Ialoveni, a fost admisă cererea de revizuire depusă de către fidejutorul Postica Serghei, fiind casată hotărârea din 18 octombrie 2010 a Judecătorei Ialoveni.

După redeschiderea procesului, la 15 februarie 2016 Postica Serghei a depus cerere reconvențională împotriva ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată, Slobodzean Mihail și Slobodzean Măria cu privire la

nulitatea actelor juridice(f.d. 112, 115, 145, vol. I).

Postica Serghei în susținerea acțiunii reconvenționale a indicat că contractul de împrumut nr. CAC-A-02.09 din 31 iulie 2009, este lovit de nulitate absolută, deoarece acest act juridic a fost semnat de către Slobodzean Mihail, care nu era în drept să semneze în numele Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces”, deoarece, la momentul semnării contractului de împrumut, administrator al Asociației de Împrumut era Slobodzean Măria.

S-a menționat că anularea actului inițial atrage și nulitatea actelor juridice subsecvente, astfel urmează a fi declarat nul și contractul de fidejusiune nr. CAC/F-A-03.09 din 30 iulie 2009, încheiat între ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată și Postica Serghei.

Postica Serghei a specificat că contractul de fidejusiune nr. CAC/F-A-03.09 încheiat între el și ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată este datat cu data 30 iulie 2009, pe când contractul de împrumut a fost încheiat la 31 iulie 2015, iar în obiectul contractului de fidejusiune este indicată garantarea contractului de împrumut din 30 iulie 2009, pe care reclamantul nu l-a prezentat în instanța de judecată.

Totodată reclamanta ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată nu a prezentat probe care ar certifica faptul că suma bănească într-adevăr a fost decontată de către Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces”.

A solicitat Postica Serghei anularea contractului de împrumut nr. CAC-A-02.09 din 31 iulie 2009, a contractelor de fidejusiune nr. CAC/F-A-03.09 și CAC/F-A 04.09 din 30 iulie 2009 încheiate între ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată, Postica Serghei, Gojan Rodica și Societatea cu Răspundere Limitată „Ihtionix”.

Prin hotărârea din 28 iunie 2016 a Judecătorei Iaoveni, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată.

S-a dispus încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Ihtionix” în proces de insolvență în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată datorita rezultată din contractul de împrumut nr. CAC-A-02.09 din 31 iulie 2009 încheiat cu Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces” și fidejusiune nr. CAC/F-A-04.09 din 30 iulie 2009, încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Ihtionix” împrumutul de 1 663 320,54 de lei, dobânda aferentă 202 171,42 de lei, penalitatea de întârziere 71 467,48 de lei și cheltuielile de judecată rezultate din achitarea taxei de stat în sumă de 50 000 de lei.

Cererea de chemare în judecată depusă de ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată către fidejuserii Gojan Rodica și Postica Serghei, s-a respins ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Postica Serghei a fost admisă parțial. Contractul de fidejusiune din 30 iulie 2009 nr. CAC/F-A-03.09 încheiat între ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată și fidejuserii Gojan Rodica și Postica Serghei, a fost declarat nul, cu readucerea părților la poziția inițială.

Pretenția lui Postica Serghei cu privire la declararea nulității a contractului de împrumut nr. CAC-A-02.09 din 31 iulie 2009 încheiat între ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată și Asociația de Economii și

Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces” și a contractului de fidejusiune nr. CAC/F-A-04.09 din 30 iulie 2009 încheiat între ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată „Ihtionix”, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 156, 158-161, vol. I).

Prin decizia din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Postica Serghei, reprezentat de către avocatul Mihail Balaban, a fost admis apelul declarat de către ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată, casată încheierea din 23 noiembrie 2015 a Judecătorei Iaoveni și hotărârea din 28 iunie 2016 a Judecătorei Iaoveni, fiind emisă o nouă hotărâre sub formă de încheiere după cum urmează:

A fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către fidejutorul Postica Serghei împotriva hotărârii din 18 octombrie 2010 a Judecătorei Iaoveni.

S-a dispus încasarea din contul lui Postica Serghei în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă 37 500 de lei (f.d. 42, 44-56, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță nu a elucidat toate circumstanțele pricinii, nu a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar și în consecință a fost emisă o soluție incorectă.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, Postica Serghei la 31 octombrie 2018 a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel, nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Recurentul a specificat că la emiterea deciziei recurate instanța de apel nu a ținut cont de faptul că contractul de fidejusiune nr. CAC-F-A-03.09 încheiat între ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată și Postică Serghei a fost încheiat la 30 iulie 2009, pe cînd contractul de împrumut a fost încheiat la 31 iulie 2009, iar în obiectul contractului de fidejusiune este indicată garantarea contractului de împrumut din 30 iulie 2009 pe care reclamanta nu l-a prezentat în instanța de judecată.

Totodată, s-a invocat că reclamanta nu a prezentat probe care ar certifica faptul că suma împrumutului întradevăr a fost decontată către Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „CredoSucces”.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 7 iunie 2018, prin care a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 57, vol. II), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul constată că recursul declarat de către Postica Serghei la 31 octombrie 2018, a fost depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimaților la 12 decembrie 2018, iar la 17 ianuarie 2019, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care ÎM OMF „Microinvest” Societatea cu Răspundere Limitată a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrări a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, parag. 41, *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul Postica Serghei a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 3 aprilie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat detaliat.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurentului Postica Serghei nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, temeiurile inserate în cererea de recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea de recurs spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurenteii nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele

folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Beniamin Nersesyanyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Postica Serghei nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Postica Serghei se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu